

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA
T. G. MASARYKA
ŠTĚTÍ**

**Školní vzdělávací program pro zájmové
vzdělávání**

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Platný název právnické osoby: Základní škola T. G. Masaryka Štětí, 9. května 444, okres Litoměřice

Adresa školy: 9. května 444, 411 08 Štětí

IČ: 46773291

Ředitelka školy: PhDr. Bc. Gabriela Hrušková

Zástupkyně ředitelky: Mgr. Zuzana Drožová

Vychovatelky školní družiny: Renata Jermanová, Kateřina Müllerová

Telefon: 416 812 326

E-mail: gabriela.hruskova@zstgm-steti.cz

Web: www.zstgm-steti.cz

Zřizovatel školy: Město Štětí, Mírové náměstí163, 411 08 Štětí

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2017, aktualizováno 1. 9. 2019

Ve Štětí dne 1. 9. 2017

PhDr. Bc. Gabriela Hrušková

ředitelka školy

Obsah

1 Charakteristika zařízení	3
2 Konkrétní cíle vzdělávání	3
3 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	4
4 Délka a časový plán vzdělávání	4
5 Výchovně vzdělávací činnost v zájmovém vzdělávání	4
6 Obsah vzdělávání	5
6.1 Klíčové kompetence	5
6.2 Obsah vzdělávání.....	7
7 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadané.....	13
7.1 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	13
7.2 Nadaní žáci.....	13
8 Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání.....	13
9 Materiální podmínky	13
10 Popis personálních podmínek	14
11 Popis ekonomických podmínek	14
12 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	14
12.1 Podmínky pro hygienické a bezpečné působení.....	14
12.2 Psychosociální podmínky	15
13 Zveřejnění školního vzdělávacího programu ŠD	15

Školní vzdělávací program pro školní družinu vychází a navazuje na ŠVP ZV „Duhová škola“.

1 Charakteristika zařízení

Školní družina je organizační součástí základní školy. Účastníky zájmového vzdělávání jsou žáci 1. až 5. tříd. Činnost vzdělávání školní družiny se uskutečňuje na základě § 3 odst. 3 zákona 561/2004 Sb. (školský zákon), vyhláškou 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání a podle zásad školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Duhová škola“ ze dne 1. 9. 2017.

Školní družina umožňuje účastníkům zejména kompenzovat zátěž ze školního vyučování a rozvíjet své schopnosti, dovednosti a nadání v době mimo vyučování.

Účastníci se zde učí aktivně odpočívat, relaxovat, žít s ostatními, tolerovat individualitu ostatních a spolupracovat. Prostřednictvím různých činností vychovatelky pomáhají účastníkům posilovat svoji osobnost, sebevědomí a prožít úspěch.

Výchovně vzdělávací činnost se vzhledem k věkovým i jiným zvláštnostem žáků orientuje na co nejpestřejší složení zájmových činností a pohybových aktivit, hlavní zaměření aktivit je na rozvoj sportovních dovedností a dostatek pohybových činností, dále pak na rozvoj výtvarných a kreativních dovedností.

Do jednoho oddělení ŠD se zapisuje nejvýše 30 účastníků na pravidelnou docházku.

V případě nízkého počtu účastníků v oddělení je možné činnost oddělení spojit do výše maximálního povoleného počtu (30). V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše pět účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami.

2 Konkrétní cíle vzdělávání

- Osvojování kamarádských vztahů a vzájemné tolerance mezi účastníky.
- Vést účastníky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem a kulturám.
- Vést účastníky k otevřené komunikaci, rozvoj komunikačních dovedností.
- Rozvíjet tvořivost účastníků, jejich učení a poznání.
- Vést účastníky k samostatnosti a motivovat k poznání nového.
- Učit účastníky řešit problémy a umět přijímat kritiku.
- Vést účastníky k zdravému životnímu stylu a ochraně přírody.
- Podněcovat účastníky k smysluplnému využívání volného času.
- Vést účastníky k zodpovědnosti.
- Přípravovat účastníky k tomu, aby dokázali uplatňovat svá práva a naplňovat své povinnosti.
- Vytvářet u účastníků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací.
- Učit účastníky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.

- Podpora tělesného rozvoje a zdraví účastníků.
- Rozvoj vědomostí a schopností.
- Vytváříme ovzduší vzájemné důvěry a pomoci.
- Společné stanovení pravidel slušného chování a jejich dodržování.

3 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Pravidelně se podílíme na různorodých společných akcích pořádané školou, na které zveme rodiče našich účastníků i širokou veřejnost. Vychovatelky školní družiny usilují o vytvoření pozitivních vztahů s rodiči, informují o zájmových činnostech a chování účastníků (individuální konzultace, nástěnky, webové stránky, fcb profil školy, projektové dny).

Úspěšná a smysluplná je spolupráce s mateřskou školou Klubičko ve Štětí, pořádáme pro děti z MŠ Den dětí a návštěvy v MŠ s žáky devátého ročníku pod názvem Pojdme si hrát. Organizujeme sběr kaštanů pro myslivce.

Příležitostně zveme k jarnímu projektu Rozkvetlý chodník školní družinu při ZŠ Školní a ZUŠ výtvarný obor. Výborně je nastavena spolupráce se ZUŠ ve Štětí, organizujeme společné akce (výstavy, Vánoce, vánoční spaní, Den země, Velikonoce, noc strašidel, ZUŠ OPEN a další).

4 Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program pro školní družinu je koncipován na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky 1. stupně základní školy.

Činnost školní družiny je zahájena vždy 1. září a ukončena 30. června daného školního roku. Probíhá denně ve dnech školního vyučování od 5.40 do 7.40 hod. v ranní družině a od 11.40 do 16.30 hod.

Činnost kroužků školní družiny je zahájena vždy 15. září a ukončena 15. června daného školního roku.

Program činností je plánován do tematických celků, jednotlivé části směřují k plnění klíčových kompetencí.

5 Výchovně vzdělávací činnost v zájmovém vzdělávání

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje:

- pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování. Zájmové činnosti umožňují účastníkům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností, činnosti probíhají organizovaně ve skupinách či individuálně, pobyt účastníků v družině provází řada režimových momentů – přechody, převlékání, sebeobslužné činnosti, oběd ve školní jídelně apod., snahou je, aby probíhaly s co nejmenším úsilím a bez stresů, příprava na vyučování probíhá nenásilnou formou v průběhu celého dne formou her, vycházek, četby aj., účastníci si mohou po 15.00 hodině individuálně psát domácí úkoly.
- Příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování. Příležitostnou činnost uskutečňujeme formou

sportovních dnů, celodružinových akcí, výletů, dnů tradic, návštěv (městská knihovna, výstavy), slavností (spojených s projektovými dny), besed.

- Individuální prací, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí a žáků. Využitím otevřené nabídky spontánních činností.

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky. Pravidelnou denní docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců, pravidelnou docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání v rozsahu nejméně jedenkrát za 2 týdny po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců, nepravidelnou a příležitostnou docházkou se míní přihlášení k zájmovému vzdělávání v jiném rozsahu.

6 Obsah vzdělávání

6.1 Klíčové kompetence

Ve školní družině se snažíme o získávání znalostí, schopností a praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů i hodnotových orientací u všech účastníků zájmového vzdělávání. Získané klíčové kompetence jedinci potřebují pro svou osobní realizaci, k začlenění do společnosti a zaměstnání.

Kompetence k učení

- všímá si souvislostí mezi jevy,
- samostatně pozoruje, učí se spontánně, ale i záměrně,
- zkušenosti uplatňuje v praxi,
- započatou práci dokončí,
- umí kriticky zhodnotit své výkony,
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi,
- umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů,
- zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

Kompetence k řešení problémů

- účastník si všímá problémů kolem sebe a hledá jejich řešení,
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli,
- rozlišuje správná a chybná řešení,
- je schopen obhájit své řešení,
- uvědomuje si, že za své řešení nese zodpovědnost,
- je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám,
- svá rozhodnutí se učí obhájit,
- je iniciativní, započaté činnosti dokončuje, v případě obtíží je při jejich překonávání houževnatý.

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč i mimoslovní komunikaci,
- rozvíjí slovní zásobu,
- vyjadřuje se vhodně formulovanými větami,
- umí vyjádřit vlastní názor,
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými,
- zapojuje se do diskuze,
- umí řešit konflikty,
- umí se vyjádřit gesty i písemně,
- dokáže naslouchat druhým.

Sociální a interpersonální kompetence

- uvědomuje si nejen svá práva, ale i povinnosti,
- učí se plánovat, organizovat, řídit, hodnotit,
- rozpoznává vhodné i nevhodné chování,
- posiluje schopnost objektivně hodnotit své jednání a přijmout důsledky svého chování,
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu,
- umí spolupracovat,
- umí přijmout kompromis,
- dokáže se prosadit i podřídit,
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi,
- je solidární,
- respektuje dohodnutá pravidla,
- chová se k ostatním tak, jak chce, aby se oni chovali k němu.

Občanské kompetence

- uvědomuje si svá práva i práva druhých,
- vnímá nespravedlnost,
- netoleruje agresivitu, šikanu a dovede se jí bránit,
- vytváří bezpečné prostředí, podílí se na něm,
- dbá na osobní bezpečnost i bezpečnost druhých,
- respektuje, chrání a rozvíjí kulturní tradice národa,
- podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

Kompetence k trávení volného času

- umí smysluplně trávit volný čas,
- umí si vybrat zájmové činnosti podle vlastních dispozic,

- rozvíjí své zájmy v organizovaných i spontánních činnostech,
- rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací či jednostranné zátěže ze školního vyučování,
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

6.2 Obsah vzdělávání

Základním smyslem je, aby si účastník utvořil základní představu o životě a světě, který jej obklopuje (oblast Člověk a jeho svět). Tuto oblast rozčleňujeme podle tematických okruhů (vycházíme z členění Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

- účastníci se učí vše chápat z různých pohledů a používat různé přístupy a metody řešení,
- činnosti jsou dobrovolné, zajímavé, pestré, přitažlivé
- vychovatelka nabízí, zapojuje, rozvíjí a posiluje kompetence.

Čísla v závorkách 1 až 6 v tematických okruzích označují, které kompetence jsou danou aktivitou především rozvíjeny nebo posilovány.

- 1 - Kompetence k učení
- 2 - Kompetence k řešení problémů
- 3 - Komunikativní kompetence
- 4 - Sociální a interpersonální kompetence
- 5 - Občanské kompetence
- 6 - Kompetence k trávení volného času

6.2.1 Místo, kde žijeme

U nás doma

- Vyprávíme si o svém domově (3,4,5)
- Popisujeme domy, v nichž bydlíme, a ukazujeme si, kde bydlíme (2,3,4)
- Stavíme domy z různých materiálů (2,3,5)

Moje škola

- Seznamujeme se s prostředím školy, školní družiny (1,2,6)
- Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje, seznamujeme se s pracovníky školy (1,3)
- Vyrábíme výzdobu do školní družiny (1,6)
- Pořádáme vycházky do okolí školy (1,6)
- Umíme udržovat pořádek v ŠD, uklízíme hry, hračky, prac. místo (1,2)

Cesta do školy, ze školy

- Povídáme si o cestě do školy a domů (1,2,4)
- Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí, určujeme jejich význam (1,2,6)
- Při vycházkách a cestou do ŠCJ a zpět se pravidelně učíme správně přecházet, sledujeme dodržování pravidel silničního provozu (1,2,6)

- Soutěžíme ve znalosti dopravních značek (1,5,6)
- Kreslíme a malujeme dopravní prostředky (1,6)
- Besedujeme o bezpečné jízdě na kole – co nesmí chybět na našem kole (1,6)
- Povídáme si o slušném chování při cestování (1,2,5)

Naše město

- Na vycházkách hledáme zajímavosti našeho města (1,2,5,6)
- Kreslíme a malujeme naše město a okolí (1,3,4)
- Stavíme město z kostek (z písku) (2,4,5,6)
- Ukazujeme si nejbližší cestu k důležitým budovám ve městě (městský úřad, pošta, nemocnice, knihovna, kino, aj.) (1,2,3,4,5)
- Povídáme si o institucích v našem městě (1,3,4,5)

Povolání

- Povídáme si, čím bychom chtěli být
- Seznamujeme se a přibližujeme si různá povolání (využíváme obrázky, internet)
- Hrajeme si na prodavače a kupující
- Besedujeme na téma „Ten dělá to a ten zas tohle“, zajímáme se o služby v místě bydliště
- Přestavujeme si, jak bychom se zachovali, kdybychom se ztratili

Naše knihovna

- Besedujeme o naší knihovně, a proč ji navštěvujeme, případně jdeme navštívit knihovnu (3,5,6)
- Besedujeme o naší oblíbené knize, seznamujeme se s dalšími oblíbenými knihami (3,5)
- Čteme pohádky a pověsti (1,6)
- Hrajeme si s postavičkami z pohádek (1,2,6)
- Tvoříme záložku do knihy (1,6)

Okolí

- Kreslíme plánek nejbližšího okolí (2,3,5)
- Vyberáme si blízké místo, na které dojdeme podle našeho plánu (1,2,3)
- Učíme se znát světové strany (2,6)
- Besedujeme o místech naší vlasti, která jsme již navštívili, vyhledáváme je na internetu (1,3,6)
- Soutěžíme, kdo zná více slov od určitých písmen (1,2)

Tradice

- Ilustrujeme přečtené pohádky nebo pověsti (1,6)
- Seznámíme se se znakem našeho města (1,6)

- Pořádáme dětský karneval (1,2,6)
- Besedujeme o lidových tradicích a zvycích týkajících se jara (1,3,6)
- Vyrábíme tradiční předměty s velikonoční a jarní tematikou (1,2,6)
- Vyrábíme tradiční předměty s vánoční a zimní tematikou (1, 2, 6)

6.2.2 Lidé kolem nás

Rodina

- Besedujeme o životě naší rodině, o příbuzných (3,4)
- Představujeme povolání našich rodičů – pantomimické předvádění a kreslení (3,4)
- Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas (4,6)
- Vyrábíme přání a dárky ke Dni matek (3,4,6)
- Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, kreslíme, čím se doma zabývají atd. (1,3,4)

Kamarádi

- Besedujeme o tom, kdo je kamarád, o vzájemné pomoci, ohleduplnosti, o dobrých i špatných vlastnostech (1,2,3,4,5)
- Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda (1,3,4)
- Při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáváme kamaráda po hlase nebo po hmatu) (1,3,5)
- Povídáme si o kladných a záporných vlastnostech, kamarádských vztazích (3,4)
- Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme si školní tašky, věnujeme se sebeobslužné práci (2,5,6)
- Povídáme si o handicapovaných lidech (3,5)
- Cvičíme hmat (např. poslepu určujeme předměty) (2,3,4)
- Čteme si pohádky z cizích zemí (3,6)

Svátky a oslavy

- Učíme se poblahopřát k svátku, narozeninám (1,3,4)
- Vyrábíme masky a výzdobu na karneval (2,4)
- Společně hodnotíme a prohlížíme si videa a fotografie z akcí, povídáme si o zážitcích (3,4)
- Vyprávíme si o adventu (1,3)
- Vyrábíme Mikuláše, čerta a anděla (3,4,6)
- Vyrábíme vánoční výzdobu, přáníčka, dárky a ozdoby (1,2,6)
- Čteme a vyprávíme si o vánočních zvycích, některé vyzkoušíme (1,3)
- Učíme se zpívat koledy (1,6)
- Čteme a vyprávíme si o zvycích spojených s jarem (1,3)
- Vyrábíme velikonoční výzdobu, zdobíme kraslice (1,6)

- Soutěžíme a hrajeme si – zábavné odpoledne ke Dni dětí (3,6)

Jak se správně chovat

- Besedujeme o slušném chování, o „kouzelných slovech“ (1,2,3)
- Hrajeme scénky s kouzelnými slovíčky (1,2,3)
- Hrajeme si a učíme se pozdravit, poděkovat, omluvit se, poprosit aj. (3,4)
- Učíme se správně stolovat a používat příbor, dodržujeme základní hygienické návyky (1,3)
- Hrajeme si na vyřizování drobných vzkazů, vstupování do místností (2,3,4)
- Vyprávíme si o slušném chování v kině, v divadle, na koncertě, hrajeme scénky (1,2,3,6)
- Hrajeme scénky na téma Jak se chovat v dopravních prostředcích (1,2,3,4,5)
- Na vycházkách zdokonalujeme a procvičujeme chování na chodníku, na silnici, při nákupu, v dopravních prostředcích (1,2,3,4,5,6)

Mluvíme správně?

- Cvičíme si jazyk (jazykolamy, říkadla) (1,3,5)
- Vyprávíme si pohádky a příběhy ze života (3,5,6)
- Dramatizujeme jednoduché pohádky (1,2,6)
- Čteme s porozuměním a správnou artikulací z knih a časopisů (1,3,6)
- Pantomimicky předvádíme různé situace, pocity, povolání (2,3,5,6)

6.2.3 Lidé a čas

Denní režim

- Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, o čase a jeho správném využití, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu (1,2,3,6)
- Předvádíme a hádáme, co nás nejvíce baví, čemu věnujeme nejvíce času (1,5,6)
- Besedujeme na téma „Jak jsem trávil víkend, prázdniny“, co jsme zažili (2,3,4,5,6)
- Hrajeme hry na procvičení paměti, pozornosti a postřehu, hrajeme didaktické hry (1,3)
- Kreslíme, malujeme různé fáze dne (noc, den) a ročního období, procvičujeme určování času, odhad času (1,5)
- Upozorňujeme na nebezpečí spěchu, který často přinese zbytečná zranění (5,6)
- Rozlišujeme jednotlivá roční období, dny, týdny a měsíce (1,2,3)

Jak to bylo v minulosti

- Vyprávíme si nejzajímavější příhody z našeho raného dětství (1,3,5)
- Povídáme si o tom, jak pomáháme doma, o vybavení domácnosti dříve a dnes, hrajeme scénky s touto tematikou (3,4,6)
- Na vycházce sledujeme rozdíly mezi novostavbami a starými domy v našem městě (1,3,5)

- Učíme se a zpíváme lidové písně (1,2,6)
- Čteme české pohádky, říkadla, básničky, odpovídáme na otázky týkající se života v minulosti, ilustrujeme pohádky (1,2,3,4,6)

6.2.4 Rozmanitost přírody

Příroda kolem nás

- Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě, rostliny a živočichy (3,5,6)
- Stavíme z přírodních materiálů (domečky, zvířátka, strašidla) (2,5,6)
- Při vycházkách upevňujeme pravidla chování v přírodě (3,5,)
- Obtiskujeme listy – využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti (1,2,6)
- Při vycházkách pozorujeme život na stromech (1,2,3)
- Učíme se poznávat zvířata (1,2,4)
- (1,2,6)
- Pečujeme o pítka na školní zahradě (1,2,6)
- Pozorujeme klíčení semínek (2,6)
- Hrajeme pexesa a kvarteta s náměty zvířat a rostlin (1,2,4)
- (2,6)
- Zhotovujeme různé druhy dekorací z přírodnin (1,2,6)
- Soutěžíme v názvech rostlin nebo zvířat začínajících určenými písmeny (1,2,5)
- Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat a rostlin (2,4,6)
- Vyprávíme si o domácích zvířatech a o péči o ně (1,6)
- Kreslíme domácí mazlíčky (2,4,6)
- V encyklopediích a na internetu, vyhledáváme informace o zvířatech a přírodě (1,3,6)

Roční období

- Kreslíme určitý strom (krajinu) v jednotlivých ročních obdobích, porovnáváme, jak se příroda mění v ročních obdobích (1,2,6)
- Vyrábíme draky (2,6)
- Sbíráme lesní plody pro zvířátka a pomáháme jim přežít zimu (1,3,6)
- (1,2)
- Na vycházce a obrázcích pozorujeme jarní práce na poli a v zahradě (1,3)
- Kreslíme první jarní květiny (1,6)
- Poznáváme mláďata domácích zvířat (1,6)
- Sledujeme počasí a podle něho se vhodně oblékáme (1,2,4)

Životní prostředí

- Při vycházkách pozorujeme čistotu a úpravu okolí (1,3,5)
- Pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy a družiny (5,6)

- Třídíme odpad (1,5,6)
- Besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá lesu, co do lesa nepatří (1,4,5)
- Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě (1,6)
- Poznáváme prehistorická zvířata z encyklopedií (1,6)
- Modelujeme zvířata (1,6)

6.2.5 Člověk a jeho zdraví

Naše tělo

- Prohlížíme a čteme encyklopedie o lidském těle (1,2,3)
- Soutěžíme na téma „Jak znám své tělo“ (1,2,3)
- Vyprávíme si o zdravém životním stylu (1,3)
- Relaxujeme a odpočíváme (5,6)
- Kontrolujeme a připomínáme běžnou denní hygienu, povídáme si o jejím významu (3,5,6)
- Kreslíme ovoce a zeleninu (1,3,6)
- Určujeme zdravé a méně zdravé potraviny (1,2,3,6)
- Poznáváme svými smysly různé potraviny (1,3)
- Vedeme děti ke sportovním aktivitám, posilující jejich imunitu a zdraví

Chci být zdravý

- Povídáme si o dětských nemocech a jejich léčení, o tom, jak pečovat o své zdraví (1,2,3,6)
- Učíme se ošetřovat drobná zranění (1,2)
- Vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, o bezpečnosti při hrách (1,3)
- Povídáme si o péči o náš chrup (1,2)
- Na modelových situacích zkusíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt (1,3)
- Besedujeme o trestných činech vůči dětem (3,4)
- Učíme se telefonovat – oznámíme úraz, přivoláme pomoc (1,4)
- Povídáme si o zásadách první pomoci (1,3,5)
- Poznáváme nebezpečné a jedovaté rostliny (1,2)
- Vyprávíme si o nebezpečí návykových látek, o tom, co nás může ohrozit v našem okolí v souvislosti s nimi (1,2,3,4,6)

Sportujeme

- Hrajeme různé pohybové hry venku i v tělocvičně (4,5,6)
- Pořádáme jednoduché sportovní soutěže (6)
- Relaxujeme při spontánních hrách (6)

- Při vycházkách překonáváme přírodní překážky (5,6)
- Pořádáme tělovýchovné chvíle (1,6)
- Příležitostně provozujeme hry na sněhu (6)
- Pořádáme sportovně zábavná odpoledne v míčových a pohybových hrách (5,6)
- Učíme se pravidla různých her, hrajeme „fair play“ (1,2,4,5)

7 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadané

Patřičnou péči věnujeme účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami i účastníkům nadaným. V těchto případech vycházíme z úzké spolupráce s třídním učitelem a výchovným poradcem.

7.1 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je dle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost a pomoc. Snažíme se o zvýšenou motivaci, individuální pomoc, výrazně chválíme i malé úspěchy a pokroky v práci.

7.2 Nadaní žáci

Pro rozvoj talentovaných žáků nabízí ŠD doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmu formou zájmových kroužků.

8 Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání

Činnost školní družiny je určena žákům I. stupně základní školy. O přijetí účastníka rozhoduje na základě řádně vyplněné přihlášky ředitelka školy.

Pokud chce účastník ukončit svou docházku do školní družiny, musí jeho zákonný zástupce toto provést písemně.

Zálohy za školní družinu se řídí § 14 vyhlášky č. 74/2005 Sb. Výši zálohy stanovuje ředitelka školy. Zproštění od poplatku za školní družinu je možné po předložení schválené žádosti o úlevu od sociálního odboru příslušného MÚ.

Aktivity pro účastníky ŠD realizované ve výzvě Šablony II OP VVV jsou nově zřízenou aktivitou a jsou účastníkům poskytována zdarma. Jedná se o čtenářský klub, klub zábavné logiky a deskových her a klub sociálních a občanských dovedností.

Při nedodržování vnitřního řádu ŠD a ŠK lze účastníka ze školní družiny vyloučit, o vyloučení rozhoduje ředitelka školy.

9 Materiální podmínky

Školní družina má kapacitu 75 účastníků zájmového vzdělávání. Vzhledem k prostorovému uspořádání jsou otvírána každoročně dvě oddělení s maximálním počtem 30 účastníků na oddělení. Každé oddělení má dostatečně velké prostory. Jedno je v přízemí budovy školy a druhé oddělení je v podkroví školy. Obě oddělení jsou přiměřeně vybavena a esteticky vkusně vyzdobena. ŠD je vybavena hračkami, pomůckami, náčiním, didaktickým materiálem, audio a video technikou, počítači a pomůckami pro výchovné a vzdělávací činnosti. V přízemním oddělení mají účastníci k dispozici hernu s odpočinkovým koutkem, třídu s výtvarným zázemím a část prostoru s kobercem pro společné hry. V podkrovním oddělení je ve vestibulu

stolní tenis a žebřiny, dále je k dispozici rukodělná dílna, třída, herna a tematicky zaměřené koutky. Hry, hračky a pomůcky jsou průběžně doplňovány a obnovovány. Školní družina využívá i další prostory školy: tělocvičnu, počítačovou učebnu, keramickou dílnu, školní hřiště, knihovnu.

10 Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání ve školní družině zabezpečují dvě kvalifikované vychovatelky, které se průběžně vzdělávají v akreditovaných kurzech a samostudiem dle zákona č. 563/2004 Sb. o dalším vzdělávání. V případě potřeby dochází do školní družiny pedagožky ze základní školy.

Vychovatel je iniciátorem a průvodcem účastníka, přímo i nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí při volnočasových aktivitách. Probouzí v účastnících aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat.

11 Popis ekonomických podmínek

- Finanční zajištění provozní stránky družiny je formou dotace od zřizovatele, rozpočet na ŠD je součástí ročního rozpočtu ZŠ.
- Mzdové náklady, učební pomůcky a další výdaje jsou kryty ze státního rozpočtu, kapitola ministerstva školství.
- ŠD je forma zájmového vzdělávání za úplatu. Takto získané finanční prostředky jsou zpětně investovány do zařízení a materiálu pro školní družinu.

12 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníka je součástí všech činností školní družiny. Pravidla chování účastníků a bezpečnost při pobytu ve školní družině jsou stanovena ve vnitřním řádu ŠD.

Vychovatelky ŠD soustavně vyhledávají a spolu s vedením školy vyhodnocují a odstraňují možná rizika vzniku úrazů účastníků. Všechny prostory školní družiny odpovídají platným bezpečnostním normám. Ve školní družině je umístěna lékárnička, vychovatelky mají nepřetržitě k dispozici telefon a kontakty na první pomoc a na zákonného zástupce účastníků.

Nejvyšší počet účastníků s ohledem na jejich bezpečnost je stanoven pro běžné činnosti ve školní budově, při vycházkách v okolí školy a přesunech do centrální jídelny na maximální počet 30 účastníků na jednoho pedagogického pracovníka. Při organizačně či dopravně náročnějších akcích vychovatelka projedná sředitelkou školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.

12.1 Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání,
- vhodný stravovací a pitný režim,
- zdravé prostředí užívaných prostor – podle platných norem (odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota atd.),
- bezpečné pomůcky,

- ochrana účastníků před úrazy,
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostor (např. provozní řád keramické dílny, počítačové učebny, rukodělné dílny), pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti,
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře či jiné speciální služby,
- praktická dovednost zaměstnanců poskytovat první pomoc.

12.2 Psychosociální podmínky

Naší snahou je vytvoření klidného a příznivého sociálního prostředí, poskytnutí činností vycházejících ze zájmu účastníků s ohledem na věkovou přiměřenost, jejich ochranu před násilím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy.

Podílíme se na životě školy a každé důvodné podezření na ubližování účastníkovi okamžitě řešíme s třídním učitelem, rodiči účastníka, případně za účasti vedení školy.

Činnost školní družiny zahrnuje i práci s účastníky se zdravotním postižením a se sociálním znevýhodněním.

Pro úspěšné vzdělávání těchto účastníků zajišťujeme:

- klidné a podnětné prostředí,
- zařazujeme relaxaci, relaxační cvičení,
- účastníci mají možnost odpočinku podle vlastních potřeb,
- pravidelně zařazujeme dechová cvičení, hry,
- denně provádíme individuální nebo skupinovou práci v činnostech hudebních, výtvarných, pracovních apod.,
- častou komunikací s účastníky, rodiči a kmenovou vychovatelkou,
- respektujeme tempo a individuální možnosti každého účastníka,
- vedeme účastníky k dodržování zrakové a sluchové hygieny,
- důležitá je i pomoc při sebeobsluze,
- využíváme vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky.

U účastníků ze sociálně znevýhodněného prostředí věnujeme největší pozornost osvojení českého jazyka, seznamování se s naší kulturou a tradicemi. Současně však umožňujeme účastníkům budovat jejich vlastní identitu a seznamovat ostatní s tradicemi vycházejícími z jejich prostředí. K tomu zařazujeme četbu, poslech, hudební a výtvarné činnosti. Hlavním cílem naší práce je vzájemné pochopení, pomoc, tolerance.

13 Zveřejnění školního vzdělávacího programu ŠD

ŠVP ŠD je zveřejněn na přístupném místě ve škole (vestibul školy) a v prostorách školní družiny, dále pak na webových stránkách školy.

Ve Štětí dne 1. 9. 2017, aktualizováno dne 1. 9. 2019

Vypracovala PhDr. Bc. Gabriela Hrušková, ředitelka školy

Projednáno pedagogickou radou dne 30. 8. 2017